

**Oponentský posudek diplomové práce Bc. Jana Jahody
„Geochemie subvulkanitů roztockého vulkanického centra“**

Diplomová práce Bc. Jana Jahody má 72 číslovaných stran a 20 obrázků v textu. Členění práce je přehledné, jazyk je vcelku srozumitelný, prospěla by ovšem určitá jazyková vytríbenost a více ohledů vůči interpunkci.

Po stránce obsahové je práce dalším přínosem k řešení složité problematiky roztockého vulkanického centra, k čemuž autor využívá zejména chemických analýz hornin a minerálů. Přitom prokazuje schopnost orientovat se v odborné literatuře, pracovat s daty, střízlivě uvažovat a vyvozovat správné závěry. Cíl práce je specifikován v úvodu a body uvedené v závěru ukazují, že tohoto cíle bylo, byť s určitými rezervami, dosaženo.

O co méně připomínek však mám po stránce věcné, o to více jich mám ke stránce formální. Téměř na první pohled je zřejmé, že finalizace práce probíhala překotně, a k řadám všelikých anglikanismů a dalších zločinů proti češtině (někdy i proti angličtině) se navíc přidružilo i značné množství překlepů a všelikých přehlédnutí. Jako příklad uvádím některá více či méně nešťastná místa:

Abstrakt – Děčínská formace, správně s malým d. V anglické verzi subvulcanics namísto subvolcanics.

S. 1 – faktory ustrnulý – brrr!

S. 2 - Vulkanické produkty mají obecně alkalickou bazaltovou afinitu.

S. 5, obr. 3 – Roztocké vulkanitové centrum, spr. s malým.

S. 6 a jinde – podle Tröger 1935; s tím 1. pádem je to hrozná formulace.

S. 6 - Podle Irvina (1986) krystalizační vývoj roztockého tělesa monzodioritu (s nově prokázanými kumuláty meladioritového složení) vykazuje typické znaky kumulátové krystalizace... Irvin o roztockém centru asi přímo nepíše.

S. 6 – camtonit, místo camptonit.

S.8 nahoře – s melilit-obsahujícími bergality – anglikanismus.

S. 9 – anorogenic místo anorogenické, Montergian místo Montereyan; v bodě (3) kriticky nasycené, spr. nenasycené.

S. 13, tab. 2 – *petrografický popis: někde není uvedeno nic; co vyznačuje tučné písmo?*

S. 14 – cf., česky srov.

S. 15 – (Fe,Mg)-obsahující kalcity apod. – anglikanismus.

S. 17 – obr. 6 - GCDkid, spr. GDCKit; hordblendit místo hornblendit.

S. 19, tab. 3 – imkompatibilní, lamrofy, hordblenditový. *Vzorky s označením S, u nichž se uvádí jako zdroj Ulrych et al. (2006), nejsou v práci uváděné v seznamu literatury pod tímto odkazem.*

S. 21 – sodno-draselný; píše se se spojovníkem, nikoli s pomlčkou.

S. 22, obr. 8 a dále – *uvádět zvětšení, číslo objektivu opravdu nestačí!*

S. 25 – *Lépe balvany než valouny, kde název indikuje transport, ke kterému zde nedošlo.* U popisku k obr. 10 Leika, spr. Leica.

S. 26 aj. – *U biotitu je běžné primárně mluvit o lupíncích, nikoli o zrnech.*

S. 36, obr. 14 – *Bývá zvykem uvést, jakou metodou byl snímek pořízen (SE/BSE...).*

S. 39 – camptonot, camtonit.

S. 51, tab. 22 – *Jaký je rozdíl mezi analcimem a analcimem – zrnem?*

S. 56, obr. 20 – potorováno místo pozorováno.

S. 59 – *„Po úvodní frakcionaci kumulátů gabroidního složení vede následná krystalizace plagioklasu k vývoji mezokratických (camptonity, gauticity) až felzických derivátů (monchiquity, bostonity).“ Spojení je nelogické, v prvním případě jde o barvu, ve druhém o bazicitu resp. aciditu.*

S. 60 – přez místo přes.

Řada překlepů je i v seznamu použité literatury. Namátkou: petrolky místo Petrol., Geologova místo Geologia, rhyzolites místo rhyolites, Svobodná místo Svobodová. Práce Ulrych a Balogh (2000) je v seznamu literatury uvedena 2x.

Další připomínky, dotazy a doporučení:

Geologická charakteristika (s. 2) byla provedena na základě geologické mapy 1:25 000 (ČGS 2004) – jaký list? Citace ČGS 2004 není uvedena v seznamu literatury.

S. 23, tab. 4 a dále – Oxidy by bylo lepší seřadit podle pořadí běžného u silikátové analýzy ev. takového, které by lépe odráželo složení daného minerálu. Pokud jsou vyvozovány závěry o zonalitě, mělo by v tabulkách být uvedeno, z jaké části zrna analýza pochází. Je pošetilé uvádět výsledky z mikrosondy na 3 desetinná místa, nehledě na to, že na posledním je vždy 0.

Tab.8 aj. – Čím si autor vysvětluje nízké sumy u analýz titanitu a magnetitu (až téměř 91 %)?

Jak se projevuje teplotní spád ve vývoji zonality pyroxenů? (s. 60)

V obrázcích 6 a 7 jsou použita data (chemické analýzy hornin), která v práci nejsou nikde uvedena (popř. odkazy na ně), přestože se týkají autorových vzorků.

Práci by podle mě prospěla tabulka uvádějící charakteristiky všech hornin, o kterých je v textu řeč a které se nevyskytují v klasifikačních diagramech QAPF a TAS (camptonit, monchiquit, gauteit, tinguaít, bostonit, alvikit, beforsit, bergalit...). Méně zasvěcený čtenář v tom musí mít zmatek.

Místo v textu opakovaného konstatování, že jen málo lokalit je detailně zpracovaných, mohlo být provedeno aspoň letmé srovnání s obdobnými horninami Doupovských hor (Holub et al. 2010 – Journal of Geosciences).

Při opravách doporučuji také věnovat pozornost abstraktu. Ten by měl informovat o tom, co kde jak bylo uděláno a jaké výsledky a závěry to přineslo. V současné podobě abstrakt toto poslání naplňuje pouze částečně.

Přes uvedené výhrady, které jsou ostatně z velké části zaměřeny na formální stránku, považuji práci celkově za zdařilou, domnívám se, že splňuje předepsané požadavky, a doporučuji ji k obhajobě.

V Liptovském Jánú 14. 9. 2011

RNDr. Dobroslav Matějka, CSc.